

САМООСВІТА – ОДНА З ГОЛОВНИХ УМОВ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ

Утворення незалежної української держави зумовило необхідність модернізації системи освіти. Основні шляхи оновлення освіти у новому тисячолітті визначено в положеннях Закону України “Про освіту”, цільових комплексних програмах, якими передбачається:

- відтворення інтелектуального потенціалу народу;
- забезпечення можливостей для саморозвитку людини;
- підготовка молоді до європейської інтеграції в суспільстві;
- професійна адаптація фахівця в умовах трансформації суспільного устрою та формування його професійної мобільності і конкурентоспроможності.

Успішне розв'язання цих завдань вимагає від особистості вибору стратегії неперервної освіти впродовж усього життя на основі саморозвитку, самовдосконалення, самоосвіти. Суб'єктом передачі основ самоосвітньої діяльності для молодого покоління є педагог. Кваліфіковане керування самоосвітою та навчання своїх вихованців продуктивним способом її здійснення можливе за умови володіння самим педагогом засобами самоосвіти [1, с.38].

Однак на етапі розбудови системи педагогічної освіти виникають суперечності між традиційною професійною самоосвітньою діяльністю вихователя та новими вимогами суспільства до вихователів, які мають бути готовими до активного самостійного використання знань та здобутої інформації у сучасних соціально-педагогічних умовах

Останнє зумовлює потребу осмислення та узагальнення теоретичного і практичного досвіду самоосвітньої діяльності вихователя та вимагає опрацювання нових теоретико-методологічних положень зазначеного питання.

Якість навчально-виховного процесу в дошкільному закладі, його результати певною мірою залежать від вихователя, його теоретичної підготовки, педагогічної та методичної майстерності. З метою покращення фахової підготовки педагогічних кадрів у дошкільних закладах проводять спеціальну методичну роботу, яка спонукає кожного вихователя до підвищення свого фахового рівня; сприяє взаємному збагаченню членів педагогічного колективу педагогічними знахідками, дає змогу молодим вихователям вчитися педагогічної майстерності у старших і досвідченіших колег, забезпечує підтримання в педагогічному колективі духу творчості, прагнення до пошуку [2, с. 40].

Отже, проблема самоосвітньої діяльності охоплює широкий спектр питань. Проте питання організації самоосвітньої діяльності вихователів у системі підвищення кваліфікації та чинників, що впливають на її динаміку, є практично не розробленими і потребують комплексного вивчення та створення якісно

нової моделі самоосвітньої діяльності вихователя, яка б відповідала новим соціальним, освітнім, культурно-просвітницьким тенденціям, підвищенню рівня професіоналізму і компетентності, соціальної відповідальності, формуванню загальнолюдських ціннісних орієнтацій учителів.

Зміст індивідуальної самоосвіти вихователя охоплює:

- систематичне вивчення політичної, психолого-педагогічної, наукової літератури, безпосередню участь у роботі дошкільних закладів, районних методичних об'єднань, семінарів, конференцій, педагогічних читань;
- розробку окремих проблем, пов'язаних з удосконаленням навчально-виховної роботи;
- проведення експериментальних досліджень;
- підготовку доповідей, виступів по радіо, телебаченню, огляд і реферування педагогічних та методичних журналів, збірників та інше.

Організація самоосвіти передбачає:

- зв'язок самоосвіти з практичною діяльністю педагога;
- систематичність і послідовність самоосвіти, постійне ускладнення її змісту і форм;
- багатоплановий (комплексний) підхід до організації вивчення обраної теми з самоосвіти;
- індивідуальний характер самоосвіти як найбільш гнучкої форми набуття педагогом знань;
- гласність і наочність результатів самоосвіти в педагогічному колективі;
- створення в ДНЗ умов для звернення педагогів до нових досягнень науки і передового педагогічного досвіду;
- завершеність самоосвітньої роботи на кожному її етапі (доповіді, участь у семінарі, підготовка виступу, написання реферату, підготовка доповіді, участь у засіданні педагогічної ради, науково - практичній конференції та ін.) [2, с.39].

Отже, раціональне поєднання колективного розуму, мудрості та індивідуальної творчості, за умов здорового психологічного мікроклімату в колективі, що базується на взаємоповазі, вмінні радіти за успіхи іншого і вітати за те, що вирізняє кожного з-поміж решти, - дає змогу віднаходити шляхи до вершин педагогічної майстерності кожної творчої особистості, а також безперервність процесу професійного самовдосконалення педагогів забезпечуються завдяки розробці особистою програми педагога-дослідника, яка передбачає визначення близької і віддаленої перспектив.

Такий підхід до організації науково-методичної діяльності формує в педагога вміння визначити перспективу свого професійного зростання й відчути в цьому стійку потребу, незалежно від ступеня вдосконалення педагогічної майстерності [3, с.21].

Література

1. Айзенберг А. Я. Педагогічне керівництво самоосвітою в культурно-освітніх установах : Лекція з курсу «Педагогіка» для студентів інституту культури / А. Я. Айзенберг. - М., 1975. - 48 с.
2. Дубасенюк О. А. Методи формування професійної умілості майбутніх вчителів / О. А. Дубасенюк // Шлях освіти. - 1998. - № 3. - С. 37-40.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>